

LBRIS

We know
books

bulgara
ghid de
conversație

LINGHEA

Despre limbă	We know books	6 10
Numere		
Numeralele		10
Expresii comune		12
Formule de salut și de adresare		12
Să facem cunoștință		13
Cum ne luăm la revedere		14
Urări		15
Înțelegerea		15
Cereri, ordine și propuneri		17
Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția		19
Greșim, ne pare rău și ne cerem scuze		20
Acordul		21
Dezacordul, refuzul		22
Întrebări		23
Exprimarea timpului		26
Timpul		26
Lunile și anii		27
Zilele și săptămânile		29
Orele și minutele		30
Culori și dimensiuni		32
Culorile		32
Dimensiuni și caracteristici		33
Indicatoare		34
Indicatoare		34
Căldorii		42
Cum cerem informații despre drum		42
Controlul pașapoartelor și controlul vamal		43
Formulare, date personale		44
Cu mașina		47
Cu trenul		57
Cu avionul		61
Cu vaporul		65
Transportul în comun		68

Cazarea	We know
Cazarea	70
Cum facem o rezervare	71
La hotel	73
Cazare la particulari	75
În camping	79
Mâncarea	81
La restaurant	81
Meniul	82
Aperitive	84
Feluri principale	85
Băuturi	89
Deserturi	92
Mâncăruri naționale specifice	92
În concediu	96
Vremea	96
Turism	98
Turul orașului	101
Spectacole de seară	105
La bar	107
Flirtul	109
Sport și timp liber	112
Sporturi de vară	112
Ștrand, piscină, plajă	113
Scufundări	116
Pescuitul	117
Ciclism	119
Alpinism, Escalade	121
La fotbal	123
La fitness	124
Pe terenul de golf	125
La schi	127
La cumpărături	129
Cum cumpărăm și cum plătim	129
Bani	131
Magazine și servicii	134
Alimente	136

La drogherie	We know	140
Foto & Video	books	141
Îmbrăcăminte și încălțăminte		142
La poștă		145

Situații de urgență 147

Situații de urgență	147
Probleme cu mașina	149
Accident	152
Primul ajutor	154
La poliție	158

Locuința 162

Locuința	162
Electrocasnice	165
Baia și toaleta	168

Familia 170

Membrii familiei	170
Starea civilă	172
Reuniuni de familie	173
Cum facem o invitație	175
În vizită	176

Munca 178

Locul de muncă	178
Cum căutăm un loc de muncă	184

Comunicare 187

La telefon	187
La calculator	189

Dicționar bulgarian-român 194

Dicționar român-bulgarian 238

Elemente de gramatică 284

Informații utile 304

Numeralesle cardinale

Числітелни бройни

zero	нула nulă
unu	едін, еднá edin, edna
doi	два, две dva, dve
trei	три tri
patru	чѐтири cetiri
cinci	пет pet
șase	шест șest
șapte	сѐдем sedem
opt	осем osem
nouă	девет dever
zece	десет deset
unsprezece	единáiset edinaiset
doisprezece	дванáiset dvanaiset
treisprezece	тринáiset trinaiset
paisprezece	четиринáiset cetirinaiset
cincisprezece	петнáiset petnaiset
șaisprezece	шестнáiset șestinaiset
șaptesprezece	седемнáiset sedemnaiset
optsprezece	осемнáiset osemnaiset
nouăsprezece	деветнáiset devetnaiset
douăzeci	два́iset dvaiset
douăzeci și unu	два́iset и еднó dvaiset i edno
douăzeci și doi	два́iset и две dvaiset i dve
treizeci	три́iset triset
patruzeci	четирі́iset cetirijiset
cincizeci	петдесѐт petdeset
șaizeci	шестдесѐт șestdeset
șaptezeci	седемдесѐт sedemdeset
optzeci	осемдесѐт osemdeset
nouăzeci	деветдесѐт devetdeset
o sută	сто sto
o sută douăzeci	сто и два́iset sto i dvaiset

două sute
o mie
două mii
o mie cincisute optzeci
și trei
un milion

BR
двѣста (dvestă)
хилѣда (hiliadă)
две хилѣди (dve hiliadi)
хилѣда петстотин осемдесет и три
hiliadă petstotin osemdeset i tri
милион (milion)

We know
books

Numeralesle ordinale

Числителни редни

primul	първи (părvi)
al doilea	втори (ftori)
al treilea	трети (treti)
al patrulea	четвърти (cervarti)
al cincilea	пети (peti)
al șaselea	шесті (șesti)
al șaptelea	седми (sedmi)
al optulea	осми (osmi)
al nouălea	девети (deveti)
al zecelea	десети (deseti)
al douăzecilea	двайцети (dvaiceti)
al treizecilea	трийцети (triaceti)
al o sutălea	стотен (stoten)

Fracții

Дроби

(o) jumătate	половина (a) (polovinja)
unu și jumătate	едн и половина (edin i polovina)
o treime	(една) третина/трета (edna) tretina/tretă
două treimi	две трети (dve treti)
un sfert	(една) четвърта/четвърт (edna) cervarta/cervart
trei sferturi	три четвърти (tri cervarti)
o cincime	(една) пета (част) (edna) petă (čast)
o șesime	(една) шеста (част) (edna) šestă (čast)
o șeptime	(една) седма (част) (edna) sedmă (čast)
o optime	(една) осма (част) (edna) osmă (čast)
a noua parte	(една) деветина (edna) devetină)
o zecime	(една) десетина (edna) desetina)
o sutime	(една) стотна (част) (edna) stotnă (čast)

Bună dimineața.	<i>Добро утро!</i> dobro utro!
Bună ziua.	<i>Добър ден!, Здравейте!</i> dobăr den!, zdraveitel
Salut.	<i>Здрасти!, Здравей(те)!</i> zdrasti!, zdravei(te)!
Bună ziua.	<i>Добър ден!</i> dobăr den!
Bună seara.	<i>Добър вечер.</i> dobăr vecer
Noapte bună.	<i>Лека нощ.</i> lekă nošt
Mă scuzați...	<i>Извинете моля...</i> izvinete mollă
Mă scuzați...	<i>Разрешете., Позволете., Ако обичате.</i> răzrešete, pozvolete, ako običate
Pe mine mă așteptați?	<i>Мене ли чакате?</i> mene li čakate?
Mă bucur să vă văd.	<i>Радвам се да ви видя.</i> radvām se da vi vidjā
Nu te-am mai văzut de-un car de ani.	<i>Отдавна не съм те срещал/видял.</i> otdavnā ne sām te sreštāl/vijdāl
Ce mai faceți?	<i>Как сте?</i> kak ste?
Ce faci?	<i>Как върви?, Как си/сте днес?</i> kak vărvi?, kak si/ste dnes?
Ce vă mai face familia?	<i>Как е вашето семейство?</i> kak e vašetō semeistvo?
Ați avut o călătorie plăcută?	<i>Добрé ли пътувахте?, Как мина пътуването ви?</i> dobre li pătuvāhte?, kak minā pātuvāneto vi?
L-ați găsit ușor?	<i>Без проблеми ли го намерихте?</i> bes problemi li go namerihte?
Ați mai fost vreodată aici?	<i>Били ли сте тук вече?</i> bili li ste tuk vece?
Eu sunt bine.	<i>Добрé съм. А вие?</i>
Dumneavoastră?	<i>добре sām a vie?</i>
Așa și așa.	<i>Горе-долу.</i> gore-dolu
Nu mă pot plânge.	<i>Не се оплаквам.</i> ne se oplakvām
Arătați bine.	<i>Добрé изглеждате.</i> dobre izglejdāte
Domnule/Doamnă...	<i>Господине/Госпожо...</i> gospodine/gospojo
Doamnelor și domnilor!	<i>Дами и господа!</i> dami i gospoda!

Care este numele dumneavoastră?	Извинете, как се казвате? izvinete, kak se kazvāte?
Cum te cheamă?	Как се казваш? kak se kazvāș?
Mă numesc...	Казвам се... kazvām se
Eu sunt...	Аз съм... as sām
Dumneavoastră sunteți domnul...?	Не сте ли господін...? ne ste li gospodin?
Cine sunteți?	Кой сте вие? koi ste vie?
Cine e (acolo)?	Кой е това? koi e tova?
Cine e doamna aceea?	Коя е тази женá? koia e tazi jena?
Ne cunoaștem?	Познаваме ли се? poznavāme li se?
Vă cunoașteți?	Познавате ли се? poznavāte li se?
O cunoașteți pe soția mea?	Познавате ли мъята съпруга/женá? poznavāte li moiātā sǎrugǎ/jena?
Vă amintiți de mine?	Помните ли ме? pomnite li me?
Din păcate, nu-mi amintesc de dumneavoastră.	Съжالياвам, но не ви помня. sǎjaliavām, no ne vi pomniā
Dați-mi voie să mă prezint.	Позволете ми да (vi) се представя. pozvolete mi da (vi) se prețtaviā
Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea.	Позволете да vi представя жената/съпругата mi. pozvolete da vi prețtaviā jenata/sǎrugāta mi
Îmi faceți cunoștință cu...?	Ще me представите ли na...? ște me prețtavite li na?
Ne puteți face cunoștință?	Можете ли да ni запознаете? mojete li da ni zǎpoznate?
Vi-l prezint pe... Domnul/Doamna X.	Запознайте се с/със... zǎpoznaiete se s/sās Това е господін/госпожá X. tova e gospodin/gospoja h
Acesta este soțul/șeful meu.	Това е съпругът/шефът mi. tova e sǎrugāt/șefāt mi
Aceștia sunt colegii mei.	Това са моите колеги. tova sa moite koleghi
Mi-a părut bine să vă cunosc.	Радвам се, че се запознахме. radvām se, ce se zǎpoznahme

Plăcerea e de partea mea. Удоволствието е изцяло моё.
 udovolstviето e iztjalо moe

we know
books

Cum ne luăm la revedere

Взѝмане на довиждане

La revedere.	Довиждане. dovijďane
Pa!	Чао! чaol
Ai grijă de tine!	Всѝчко хубаво! vsićko hubăvo!
Pe curând.	Доскоро. doskoro
Ne vedem mâine.	Довиждане до утре. dovijďane do utre
La revedere.	Сбóгом! sbogom!
Transmiteți-le salutări din partea mea.	Поздравѝте ги от мен. pozdravete ghi ot men
Ѓми pare rău, mă grăbesc.	Извинѝте, бързам. izvinete, bърzăm
Trebuie să plec.	Трябва вѝче да вървя. triabvă vece da vărviă
N-am timp.	Нямам време. niamăm vreme
Ne vedem mâine la...	Ще се видим утре на... Ňte se vidim utre na
Ne auzim!	Обадѝ ми се. obadi mi se
Te sun!	Ще ти се обадѝя. Ňte ti se obadiă

Da și nu

Atunci când aprobă sau dezaproabă ceva, prima reacție a bulgarilor este să dea din cap invers decât o facem noi: mișcare orizontală a capului pentru da și mișcare verticală pentru nu. Pentru a fi siguri că ați înțeles, este bine să urmăriți și mimica interlocutorului sau dacă acesta rostește **da** (Da) sau **ne** (Nu).

Urări
Пожелания

We know
books

Noroc! (la ciocnit)	Наздрáве! nazdrave!
Noroc! (la strânut)	Наздрáве! nazdrave!
Felicitări!	Честíто! cestito!
Baftă!	Мнóго щáстие! mnogo ștastie!
Distracție plăcută!	Прíятно прекáрване! priiatno prekarváne!
Distracție plăcută!	Забавлyвайте се добré! zábavliaváite se dobre!
Călătorie plăcută.	На добър път!, Прíятен път! na dobăr păt!, priiaten păt!
Drum bun!	Лек път! lek păt!
Să vă întoarceți cu bine!	Върне́те се жи́ви и здра́ви! vărnete se jivi i zdraví!
La mulți ani!	Честíт рождén ден!, Всúчко най-хúбаво! cestit rojden den!, fsičko nai-hubávo!
Sincere condoleanțe.	Прíемете мóите дълбóки сбóлезновáния. priemete moite dălboki sáboleznovaníiá
Paște fericit!	Вéсел Велíкден! vesel velikden!
Crăciun fericit!	Честíта Кóледа! cestitá koledá!
Un an nou fericit!	Честíта нóва годíна! cestitá nová godiná!
Bravo!	Брáво на теб/на вас! bravo na teb/na vas!
Baftă!	Късмéт! kăsmet!

Înțelegerea
Разбúране

Poftim?	Мóля? moliá?
Scuze, nu înțeleg.	Извинéте. Не разбúрам. izvinete ne razbirám
Puteți să repetați?	Бúхте ли повтóрили товá? bihte li poftorili tova?
Ce-ați spus?	Каквó кáзахте? kakvo kazăhte?

M-ați înțeles greșit.	<i>Разбра́хте ме погрéшно.</i> razbrahte me pogrešno
Trebuie să fie o neînțelegere.	<i>Това́ тря́бва да е ня́какво недоразу́мение.</i> tova triabvá da e niakakvo nedorazumenie
Puteți să-mi explicați?	<i>Бихте ли ми го обясни́ли?</i> bihte li mi go obiásnili?
Vorbiți engleză/germană/ /franceză/rusă/spaniolă?	<i>Говори́те ли англи́йски/не́мски/ /фре́нски/ру́ски/испа́нски (ези́к)?</i> govorite li angliiski/nemski/frenski/ruski/ispanski (ezik)?
Vorbesc doar un pic germană.	<i>Аз говори́я са́мо ма́лко не́мски.</i> as govoriá samo malko nemski
Vorbiți mai rar, vă rog.	<i>Бихте ли говори́ли по-ба́вно.</i> bihte li govorili po-bavno
Ce înseamnă asta?	<i>Какво́ означа́ва това́?</i> kakvo označavá tova?
Îmi puteți nota pe ceva?	<i>Бихте ли ми напи́сали това́?</i> bihte li mi napisáli tova?
Cum se pronunță acest cuvânt?	<i>Как се произна́ся та́зи ду́ма?</i> kak se proiznasia tázi dumá?
Mă înțelegeți?	<i>Разбу́рате ли ме?</i> razbiráte li me?
Înțeleg.	<i>Разбу́рам.</i> razbirám
Ați înțeles?	<i>Разбра́хте ли?</i> razbrahte li?
Înțeleg.	<i>Да. Ве́че разбра́х.</i> da vece razbrah
Îmi pare rău, tot nu (vă) înțeleg.	<i>Извинéте, но все́ о́ще не разбу́рам.</i> izvinete, no vse ošte ne razbirám

Tutuirea

Bulgarii se tutuiesc adesea, chiar și atunci când vorbește cu persoane necunoscute. Uneori aceasta poate fi un semn de **ospitalitate**, de exemplu atunci când vine din partea unui chelner. Persoanele mai în vârstă se tutuiesc fără nicio problemă, chiar dacă nu se cunosc și au intrat în vorba stând la coadă, de pildă. Tutuirea este în acest caz un semn de prietenie și deschidere.

BRIS

Cereri, ordine și propuneri
Молби, заповеди и предложения

We know books

Mă puteți ajuta?	Бихте ли ми помогнали? bihte li mi pomognāli?
Îmi puteți da...?	Можете ли да получи...? moje li da polučā?
Îmi puteți spune...?	Бихте ли ми казали...? bihte li mi kazāli?
Vă pot ruga ceva?	Можете ли да направите нещо за мен? mojete li da napravite nešto za men?
Îmi puteți da un sfat...?	Бихте ли ме посъветвали? bihte li me posāvetvāli?
Ați putea să vă ocupați de asta?	Можете ли да организирате това? mojete li da orgānizirate tova?
Mi-ar plăcea să...	Бих искам да... bih iskāl da
Aș vrea să vă întreb...	Искам да ви помоля... iskām da vi pomoliā
Ar fi posibil să...?	Дали би било възможно да...? dali bi bilo vāzmojno da?
Aș dori să vorbesc cu...	Бих искам да говоря с/със... bih iskāl da govoriā s/sās
Aș dori să stabilim o întâlnire.	Бих искам да си договоря среща. bih iskāl da si dogovoriā srešta
Am putea să ne întâlnim?	Дали бихме могли да се срещнем? dali bihme mogli da se sreštнем?
Ați putea să așteptați o clipă?	Бихте ли почакал един момент? bihte li počakāl edin moment?
Pot să împrumut asta?	Можете ли да си услуга с това/взема това за малко? moje li da si uslužā s tova/vzemā tova za malko?
Veniți să mă luați?	Ще ме вземете ли? šte me vzemete li?
Puteți să-mi dați...?	Подайте ми, моля... podaite mi, molīā
Aș vrea să știu dacă...	Интересно ми е да разбера дали... interesno mi e da rāzberā dali
Puteți să aflați asta (pentru mine)?	Можете ли (заради мен) да разберете това? mojete li (zāradi men) da rāzberete tova?
Mă scuzați, am nevoie de...	Извинете, трябва ми... izvinete, triābvā mi
Pot să vă ajut?	Могла ли да ви помогна? mogā li da vi pomognā?

Caut...	Търся... <i>tãrsjã</i>	We know books
Mã puteți duce acolo?	Можете ли да ме заведете там?	
	mojete li da me zãvedete tam?	
Cel mai bine ar fi sã...	Най-добре ще бѣде...	<i>nãi-dobre ŝte bãde</i>
Ați vrea sã...?	Не бихте ли искали да...?	<i>ne bihte li iskãl da?</i>
Ce-ai zice de...?	А каквó ще кажете за...?	<i>a kakvo ŝte kajete za?</i>
Am putea (sã mergem la)...	Бихме могли например да (отидем)...	<i>bihme mogli naprimer da (otidem)...</i>
Veniți cu noi?	Ще се присъедините ли към нас?	<i>ŝte se prisãedinite li kãm nas?</i>
Dacã nu vã deranjeazã.	Акó не ви пречи.	<i>akó ne vi preci</i>
Sunteți de acord?	Съгласни ли сте?	<i>sãglasni li ste?</i>
Vã intereseazã?	Интересува ли ви това?	<i>interesuvã li vi tova?</i>
Sã-l chem?	Да го покãня ли?	<i>da go pokaniã li?</i>
De ce nu?	Защó не?	<i>zãŝto ne?</i>
Cum doriți.	Както обичате.	<i>kakto obiçãte</i>
Va trebui sã...	Вие трябва да...	<i>vie triãbvã da...</i>
Așteptați un moment, vã rog.	Мóля, почáкайте мálко.	<i>moliã, poçakãite malko</i>
Puteți intra.	Мóже да влэзете.	<i>moje da vlezete</i>
Intrați!	Влэзте!, Заповядайте!	<i>vleste!, zãpoviadãite!</i>
Haideți înãuntru!	Заповядайте!	<i>zãpoviadãite!</i>
Dați-vã jos haina.	Мóже да закачите дрехата/шлifiera си на закачалката.	<i>moje da zãkacite drehãta/ŝliferã si na zãkaçalkãta</i>
Luați loc.	Седнете.	<i>sednete</i>
Simțiți-vã ca acasã.	Чувствайте се като у домá си.	<i>çufstvãite se kato u doma si</i>
Haideți sã vã arãt casa/apartamentul.	Ще ви разведá наоколо.	<i>ŝte vi rãzveda naokolo</i>
Cu ce sã vã servesc?	Каквó мóга да ви предлóжа?	<i>kakvo mogã da vi predlojã?</i>
Doriți sã beți ceva?	Ще искате ли нещó за пиене?	<i>ŝte iskãte li neŝto za piene?</i>
Serviți-vã.	Вземете., Мóля, заповядайте.	<i>vzemetete, moliã, zãpoviadãite</i>
Mai ia.	Вземí си (óще).	<i>vzemi si (oŝte)</i>
Mai doriți?	Искате ли óще?	<i>iskãte li oŝte?</i>

Lăsați-ne singuri.
Plecați!
Ieși!

Оставете ни самі, оставете ni sami
Мáхайте се! maháite se!
Вън!, Мáхай се!, Марш отту́к!
van!, mahái se!, marş ottúk!

We know
books

Cum ne exprimăm mulțumirea și satisfacția

Благодарност и удовлетворение

Mersi!	Благодаря!, Мерси! blăgodariã!, mersi!
Mulțumesc frumos.	Благодаря ви много. blăgodariã vi mnogo
Mulțumesc pentru tot.	Благодаря за всичко. blăgodariã za fsičko
N-ai pentru ce.	Няма защо. niamá zašto
Cu plăcere.	Мóля. molïã
Cu plăcere.	Мóля, няма за каквó. molïã, niamá za kakvo
Frumos din partea dumneavoastră.	Мно́го мило (от вáша странá). mnogo milo (ot vaşã strana)
Nu trebuia...	Не трябваше... ne triabvaše
Mulțumesc anticipat.	Предварително благодаря. predvaritelno blăgodariã
Ne place aici.	Харесва ни тук. haresvã ni tuk
Mi-a plăcut mult aici.	Мно́го ми хареса тук. mnogo mi haresã tuk
Vă vom recomanda cunoscuților noștri.	Ще ви препоръчаме на нашите познати. šte vi preporãçame na našite poznati
Nu suntem foarte mulțumiți (de servicii)...	Не сме много доволни от (услугите)... ne sme mnogo dovolni ot (uslughite)
Nu ne place camera noastră.	Нашата стая не ни харесва. našãta staiã ne ni haresvã
Cerem o reducere.	Искаме намаление. iskãme nãmalenie
Îmi vreau banii înapoi.	Искам си парите обратно, iskãm sí parite obratno
Ne vom plânge conducerii de...	Ще се наложи да се оплачем на управителя от... šte se naloji da se oplacem na upraviteliã ot